

חבר הכנסת איתן ברושי
MK Eytan Broshi

ה' תמוז, תשע"ח
18/06/2018

לכבוד
עו"ד איל ינון
היועץ המשפטי לכנסת

שלום רב,

הנדון: הצעת

חוק מעמדן של ההסתדרות הציונית העולמית ושל הסוכנות היהודית לארץ-ישראל
(תיקון – ניהול והקצאת הקרקע באזור יהודה ושומרון על ידי החטיבה להתיישבות),
התשע"ח-2017

בשבוע שעבר אושרה במליאת הכנסת בקריאה טרומית הצעת חוק מעמדן של ההסתדרות הציונית העולמית ושל הסוכנות היהודית לארץ-ישראל (תיקון-ניהול והקצאת הקרקע באזור יהודה ושומרון על ידי החטיבה להתיישבות), התשע"ח-2017.

משמעותו של חוק זה היא כי לא ייגבה תשלום על קרקע כפרית עליהם נבנו בתים ביהודה ושומרון מ-1967 ועד עתה, אלא רק על בתים שייבנו מיום חקיקת חוק זה. מדובר בעשרות אלפי בתים במרחב הכפרי ביהודה ושומרון אשר להם מאשרת הכנסת מחיקת חובות עבר של לפחות מאות מיליוני ₪. החוק פוטר מתשלום על הקרקע הכפרית את מתנחלי יהודה ושומרון, דבר שלא קיים בשום מקום אחר בארץ, וצפוי לעלות לקופת המדינה סכומי עתק.

לא זו אף זו, לטעמי, יש ספק בעצם חוקיותה של הצעת החוק, כיוון שלכנסת אין כלל סמכות לחוקק חוקים בקשר למקרקעין ביהודה ושומרון ולהתערב בהסדרי ניהולם. סמכות זו נתונה אך ורק בידי המפקד הצבאי והמנהל האזרחי, הכפופים בעניין זה להוראות הממשלה. הדין הישראלי לא הוחל על ההתיישבות בשטחי יהודה ושומרון ואי אפשר להתחכם ולהחילו על ידי חקיקה הנותנת הוראות למוסדות המנהל האזרחי.

מבחינת תוכן ההצעה, נודעת חומרה נוספת מאחר שהיא מפקיעה למעשה את המקרקעין שבאחריותו של הממונה על הרכוש הממשלתי באיו"ש ומעבירה אותם לטיפול של

חבר הכנסת איתן ברושי
MK Eytan Broshi

החטיבה להתיישבות, תוך שלילת שיקול הדעת שלו אם להקצות מקרקעין כאמור ובאילו תנאים.

יש לראות בחומרה את העובדה שוועדת השרים לחקיקה אישרה לקדם הצעת חוק פסולה זו בקריאה טרומית. אמנם, לפי נוסח אישורה, עדין צריכה הממשלה לתת דעתה להצעת החוק, אבל מצער שוועדת השרים לא שללה את יוזמת החקיקה לאלתר.

בנסיבות אלה,

אבקש לקבל את התייחסותך וחוות דעתך המקצועית באשר לאמור לעיל.

בכבוד רב,

ח"כ איתן ברושי

העתק:

ד"ר אביחי מנדלבלית, היועץ המשפטי לממשלה